

Produkcja prawa wyrywa się z lockdownu

Aktualizacja za I półrocze 2021 r.

13 lipca 2021 r.

W pierwszej połowie 2021 r. przyjęto w Polsce 8,3 tys. stron maszynopisu aktów prawnych najwyższego rzędu. To wzrost o 26 proc. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku – wynika z najnowszej aktualizacji „Barometru stabilności otoczenia prawnego”.

Firma audytorsko-doradcza Grant Thornton w lutym 2015 r. zainaugurowała swój projekt badawczy „Barometr stabilności otoczenia prawnego w polskiej gospodarce”, w ramach którego monitoruje na bieżąco zmienność polskiego systemu prawnego. Od tego czasu raz do roku publikuje raport na temat skali produkcji nowego prawa w Polsce, a co trzy miesiące przedstawia skrócone aktualizacje kwartalne.

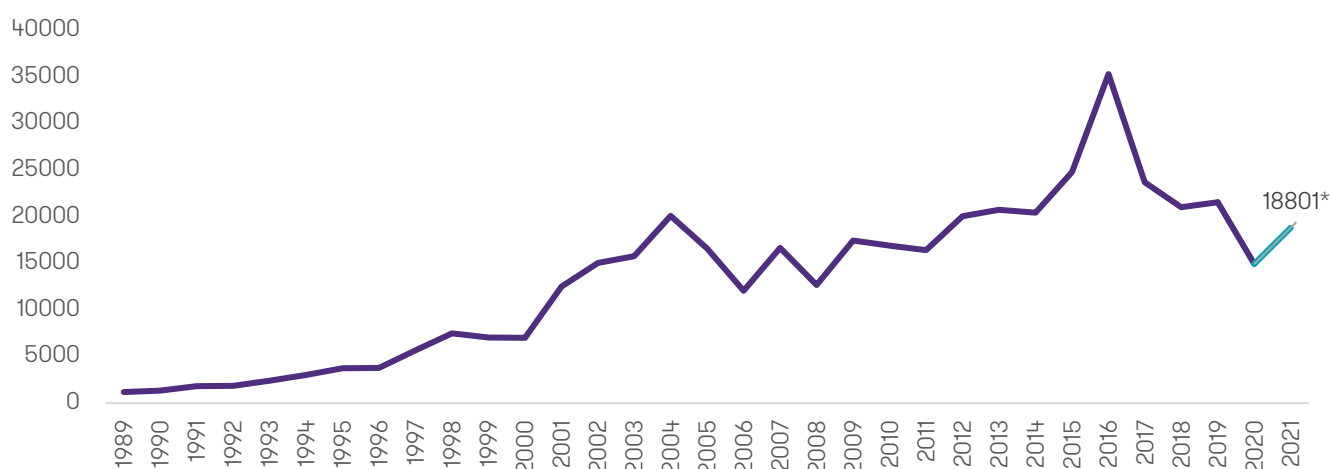
Wnioski płynące z najnowszej aktualizacji badania – po pierwszym półroczu 2021 r. – nieco rozczarowują. Po silnym ograniczeniu produkcji prawa w Polsce w 2020 roku, w I półroczu 2021 roku widoczne jest ponowne wyraźne przyspieszenie legislacyjnej maszyny. Od początku stycznia do końca czerwca 2021 r. ustanowiono w Polsce 787 aktów prawnych najwyższej rangi (ustaw, rozporządzeń i umów międzynarodowych), składających się z **8 349 stron** maszynopisu. Oznacza, to wyraźny wzrost w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku, kiedy uchwalono 6 607 strony nowego prawa. Przez rok skala produkcji prawa zwiększyła się więc o **26 proc.**

Niezmiennie głównym źródłem prawa są rozporządzenia, a więc akty wykonawcze administracji rządowej. W pierwszym półroczu uchwalono 710 tego typu aktów, na które złożyło się 5711 stron maszynopisu (wzrost liczby stron o 16 proc.). W tym czasie uchwalono też 73 ustawy o łącznej objętości 1575 stron (wzrost o 14 proc.) i ratyfikowano cztery umowy międzynarodowe składające się z 1063 stron (wzrost o 226 proc.).

Skąd to przyspieszenie produkcji prawa w Polsce? Wydaje się, że polscy ustawodawcy – podobnie jak cała gospodarka – wracają powoli do sytuacji sprzed pandemii. Warto przypomnieć, że w 2020 roku odnotowaliśmy silne ograniczenie produkcji prawa – liczba stron uchwalonych przepisów była najniższa od 20 lat. Co prawda, rząd i parlament w tym okresie prowadziły intensywne prace nad przepisami mającymi ułatwić walkę z pandemią oraz wesprzeć przedsiębiorstwa i obywateli w funkcjonowaniu w warunkach „lockdownu”, jednak ustawodawstwo w innych obszarach zostało silnie ograniczone. Ponadto, pierwsze półrocze 2020 roku było okresem kulminacji kampanii przed wyborami prezydenckimi, co również zawsze ogranicza produkcję prawa w Polsce.

Jeśli przyjąć założenie, że dynamika wzrostu produkcji prawa o 26 proc. utrzyma się w II półroczu, to w całym 2021 roku przyjętych zostałoby 18,8 tys. stron maszynopisu przepisów, czyli o 3,4 tys. stron więcej niż w 2020 r. Byłby to wynik niemal równy średniej z ostatnich 20 lat (19,03 tys. stron rocznie).

Wykres. Liczba stron aktów prawnych, które ukazały się w Dzienniku Ustaw w poszczególnych latach

*Liczba stron aktów prawnych za cały rok 2021 skalkulowana przy założeniu, że w całym roku utrzymana zostanie dynamika odnotowana w pierwszym półroczu 2021 r., czyli 26 proc. rok do roku.

Źródło: Opracowanie własne Grant Thornton na podstawie Dziennika Ustaw

Wyraźnie zmniejsza się natomiast aktywność legislacyjna polskiego parlamentu i rządu w walce z **pandemią**. W pierwszym półroczu 2021 roku w Dzienniku Ustaw opublikowanych zostało **330 stron** maszynopisu aktów prawnych związanych z tym obszarem. Dla porównania, w pierwszym półroczu 2020 roku uchwalono 759 stron tego rodzaju przepisów, a w drugim półroczu – 810 stron. Widać wyraźnie, że pandemia w polskiej legislacji stopniowo schodzi na dalszy plan, a legislatorzy skupiają się w większym stopniu na regulowaniu innych, niepandemicznych obszarów, nadrabiając częściowo czas utracony w pandemii.

“

*Przyspieszenie produkcji prawa oczywiście nas nie cieszy, ale trzeba mieć świadomość, że rok 2020 był pod względem produkcji prawa zupełnie wyjątkowy. Pandemia i wybory prezydenckie silnie ograniczyły aktywność legislacyjną polskich instytucji państwowych, zwłaszcza wiosną, więc porównywanie się z tym wyjątkowym rokiem może być mylące. Trudno się dziwić, że po tym silnym wyhamowaniu w 2021 roku przyszło przyspieszenie procesu legislacyjnego. Oczywiście, byłoby lepiej dla polskich przedsiębiorstw, gdyby trend ograniczania produkcji prawa widoczny od kilku lat był kontynuowany, ale pocieszające jest to, że do rekordowych poziomów liczby stron nowego prawa sprzed kilku lat nadal nam bardzo daleko. Produkcja prawa jest obecnie na poziomie zaledwie połowy wyniku z 2016 roku – komentuje **Grzegorz Maślanko**, radca prawny, Partner w Grant Thornton.*

Warto jednak zaznaczyć, że mimo spadku produkcji przepisów w ostatnich latach, nadal z punktu widzenia polskich przedsiębiorstw i obywateli jest ona bardzo duża. Jeśli ktoś chciałby przeczytać wszystkie publikowane nowe akty prawne najwyższego rzędu, to w I półroczu 2021 r. miałby do przeczytania 68 strony każdego dnia roboczego, więc musiałby poświęcić na to średnio co najmniej 1 godzinę i 16 minut (przy konserwatywnym założeniu, że na jedną stronę potrzeba średnio 2 minut). Warto mieć świadomość, że byłby to jednak nadal zaledwie wstęp do pełnego zrozumienia wchodzących w życie zmian – zdecydowana większość publikowanych ustaw i rozporządzeń to nowelizacje starych funkcjonujących aktów prawnych, a więc zawierają jedynie nieczytelne, wyrwane z kontekstu zdania czy akapity. Aby poznać ich sens, należy odnieść je do tekstów źródłowych, a to oznaczałoby konieczność analizy wielokrotnie większej liczby stron przepisów prawa.

Wyniki badań prowadzonych w ramach projektu „Barometr stabilności otoczenia prawnego w polskiej gospodarce” na bieżąco, raz na kwartał, prezentowane są na stronie [BarometrPrawa.pl](https://www.barometrprawa.pl).

Zachęcamy do kontaktu:

Jacek Kowalczyk

Dyrektor Marketingu i PR

Grant Thornton

T: 505 024 168, 22 205 48 41

E: jacek.kowalczyk@pl.gt.com

O Grant Thornton

Grant Thornton to jedna z wiodących organizacji audytorsko-doradczych na świecie. Wiedza, doświadczenie i zaangażowanie ponad 3 000 partnerów oraz 42 000 pracowników Grant Thornton dostępne są dla klientów w ponad 140 krajach. W Polsce działamy od 28 lat, a 700-osobowy zespół oraz obecność w kluczowych aglomeracjach (Warszawa, Poznań, Katowice, Wrocław, Kraków i Toruń) zapewniają nam bliski kontakt z klientami oraz umożliwiają realizację wymagających projektów w obszarze usług audytorskich, doradztwa podatkowego, doradztwa gospodarczego, prawnego oraz outsourcingu rachunkowości, kadr i płac bez względu na wielkość, rodzaj i lokalizację biznesu klienta. Klienci firmy to ponad 1800 podmiotów, w tym kilkadziesiąt spółek notowanych na GPW oraz firmy z top 500 największych przedsiębiorstw działających w naszym kraju. Grant Thornton jest wyłącznym partnerem Grant Thornton International w Polsce. Więcej informacji na www.grantthornton.pl